

aiam ⁊ corp⁹ / grām ⁊ glīam ⁊ t̄palem substantiā. Cō
tra qđ sara glīabat: dicēs thobic. iiii. Nunq̄ cū ludētī
bus miscui me. i. cū demonib⁹ siue alleatoribus.

¶ Sexto peccatū est sicut rete / ⁊ sicut x̄ga inuiscata
nā sicut piscis in retib⁹ se agitādo se plus inuoluit: et
quis pl⁹ ambulās per virgā inuiscatā forti⁹ se capit
sic pctōz magis elōgat a deo ⁊ stricti⁹ illa q̄atur a dya
bolo. qz de tali d̄r Job. xviii. Tenebit̄ plāta ei⁹ laq̄o.

¶ Septimo pctm̄ est sicut vinculuꝝ quo ducit̄ porcus
ad macellū / ⁊ bos ad victimā / ⁊ quo ligatur falco ad
perticā / ⁊ synea ad truncū. Sicut enī carnifex ducēs
porcū nō strigit nimis pedē ei⁹ ne clamer: sic dyabol⁹
nō strigit nimis pctōzem per t̄palē aduersitatē / ne
clamet per pfessionē vel ofonem. vt sic ducat eū libe
rius ad macellū infernale. Un̄ d̄r puer. vii. Ignorat
q̄ ad vincula stult⁹ trahitur. Itē sicut bos ligat⁹ non
sentit se esse ligatū qñ ducitur ad macellū nisi qñ vult
fugere. Itē sicut synea nō sentit se esse ligatā / nisi cū
vult pilotaz a se remouere: nec falco / nisi cum vult de
pertica volare: sic pctōz nō sentit vinculū peccati / duꝝ
perperat ⁊ in pctō perseverat. sed t̄sic vincula sentit:
cum anima infelix a corpore recedit.

¶ De superbia: tertium cap.

Superbia est libido dominādi

vel appetit⁹ pprie excellētie. Aug. De qua nota tria
scz typū quē p̄fert / fetū quē p̄fert / ⁊ dānū quō infert.

¶ Supbia igit̄ que ē primū ⁊ principale ac capitale
vicium habet multiplicem typum in natura et in scri
ptura: cui congrue comparatur.

¶ Cōparatur primovēto: pp̄ tria. qz vent⁹ extinguit
lucē / ⁊ exicat rozē / ⁊ exufflat puluerē: sic supbia extinguit

*Comparatio
supbie*

guit lucē sapie/exicat rozē grē/exicat vel exufflat pul
uerē vanitatis mūdane. ⁊ iō cum hō sit puluis ex sua
cōditione: iuxta illud gen. iii. Puluis es ⁊ in puluerē
reuerteris: magis timēdus est ventus supbie i alto q̄
in basso. i. in statu plationis q̄ subiectōis. qz vētus sē
in alto puluerē inueniret: citi⁹ exufflaret. quia perflāt
altissima venti: vt dicit poeta.

¶ Secūdo cōparatur supbia fumo. qz sicut fumus ma
gis ascendēdo deficit: sic superbus plus exaltat⁹ pl⁹
euanescit. **Psal.** Vox vt honorificati fuerit ⁊ exalta
ti: deficientes quē admodum fumus deficient.

¶ Tertio pparat palee ppe leuitatē ⁊ inconstantiaz
⁊ defectum valoris. quia sicut torrēs trahit paleas ⁊
ista leuia ad oceanū: sic torrēs tentatiōis trahit secuz
vanos non humiles ad oceanum inferni.

¶ Quarto pparatur stille aquose q̄ inflatur ⁊ statim
adnichilatur ⁊ vesice q̄ mor deficit: dū tamē acu pun
gatur. sic superbus mox inflando deficit: et punctus
modica febre vel tribulatione adnichilatur.

¶ Quinto pparat aranee. qz sicut aranea se emiscerat
texēdo telā vt muscas capiat: sic supbus pdit aiaz vt
capiat laudē hūanā. **ysa. lix.** Telas aranee texnerūt.

¶ Sexto pparat feretro. qz sicut feretrū tunc solū oz
natur cū mortu⁹ in eo ponit: sic viri ⁊ mulieres p̄cipue
tūc ornāt feretrū corpis sui per exterior⁹ vestiū para
turā: cū aia intus est mortua per superbiam.

¶ Septimo pparat supbus luctatori incauto. nā si i
lucta vn⁹ de luctatorib⁹ possit leuare pedez alterius:
deicit ipm. sic si demō possit leuare pedem. i. homis
affectionē per superbiā: deicit eū in dānationē eternā
Psalmista. Deicisti eos dum alleuarentur.

¶ Octauo pparatur galline. qz sicut gallina statim

entia. Cō
cū ludet
bus.
inuisata
uoluit: et
se caput
atur a vya
a et laq̄.
cif pocius
r falco ad
fex ducēs
c dyabol⁹
fritat⁹ ne
at cū libe
⁹. Ignorat
l gar non
nū q̄ uole
nā i mīcū
m vult de
eccari dū
ala lenit:

inādi
a notaria
q̄ infer
ic capite
ra et mīcū
⁹. Perignit
p̄a exiō

cātat cum posuerit ouum: sic superbus statim vult videri cum fecerit aliquod opus bonum.

¶ **H**ono cōparat lupō. Dicit enī q̄ lup⁹ vno mēse vit ut de vento: sic supbus vno mēse. i. mēsurā vite sue vit ut vlt pascit v̄to gl'ie mūdane. **Osē. xii. Effraim** pascit ventū. i. gl'iam mūdā. seq̄tur estū tota die. i. supbus semper est famelicus laudis humane.

Damna supbie

¶ **D**āna x̄o q̄ supbia facit ī hoīe sunt spāliter q̄nqz.

¶ **P**rimo enī hoīez arefacit vt meli⁹ accēdat. i. sine humore gratie ⁊ sine p̄passione efficit. **Ecclesiastici. vi.**

Hō te extollas in cogitatōe aīe tue. ⁊ seq̄tur: vt nō de relinquareis vt lignū aridū in heremo. i. in iferno vbi cōcremabuntur arbores ifructuose. i. peccatores

¶ **S**c̄do hoīem consumit. i. oē bonū hoīs adnichilat ⁊ perdit. **Job. xviii. Consumit** brachia ipsius. i. hominis supbi primogenita mors. s. superbia que ē primogenita filia peccati vel dyabolī.

¶ **T**ertio homines infatuat ⁊ decipit. cuius signum est. quia supbus preciosa vilipēdit. i. grām ⁊ gloriā ⁊ vilia care emit. i. gloriā trāsitoriaz. **Hyemerie. xlix. Arrogantia et superbia cordis tui** decipit te.

¶ **Q**uarto: hominē precipitat. et ideo hominēz ad alta leuat: vt maior et grauior sit ruina. **Luce. xiiii. Qui se exaltat: humiliabitur.**

*hec vicia
supbie solent
euenire.*

¶ **Q**uinto hoīem penit⁹ facit felicē. **S**upb⁹ enī ad co est infelix: qz de bono semine malā messem colligit. q̄ enī sunt bona alit̄s: in malum p̄uertit. de sanitate enī infirmatur / de vita moritur / de medicamie vulnerat / a victo vincitur / a mortuo superatur atqz occidit. **D**ec oīa eueniūt supbo. qz de bono suo gl'iatur: ⁊ sic de bono efficitur malus. ⁊ de virtute efficit victosus. **Psal. Contritio ⁊ infelicitas in viis eoz. i. superborum.**

¶ Filie vero superbie sunt septem scz. Presumptio.
¶ Heu autē pctā que a superbia nāscitur: figurantur per septem annos quib⁹ filii israel seruiert̄t cusanrasathaim regi mesopotamie. cusanrasathaim interpretat̄r tenebrosa iniquitas/per quā figuratur dyabol⁹ qui ex iniquitate tenebrosus ē: q̄ bñ dñ rex mesopotamie/q̄ dñ eleuata per supbiā. qz ip̄e est rex sup om̄s filios superbie. vt dicitur iob. xli.

- Presumptio.
- Ambitio.
- Inobedientia
- Irreuerentia.
- Arubescētia boni et irrisio bonorum vel simplicium
- Vanagloria let
- Apocrisis.

*Da 709 200 sup omnes
 filios superbie*

¶ De inuidia. quartum capi.

Inuidia est tristitia aliene felicitatis et in aduersitate leticia.

¶ De inuidia nota specialiter tria. s. Typū quē gerit.

Similitudo inuidie

¶ Inuidia enī habet multas similitudines odiosas. est enī sicut vermis in ligno/rubigo in ferro/stinea in vestimento. Nam sicut ista rodunt proprium subiectum et consumunt illud prius q̄ alia: sic inuidia rodit inuidū et plus inuidus nocet sibi q̄ aliis.

¶ Secūdo est sicut dracho. quia sicut dracho insidiat̄r elephantis partui vt ip̄m pūgat et mordeat vel comedat: sic inuidus bono alieno insidiatur iudicio prae suspicionis. et postea mordet vel pungit aculeo murmurationis et inficit venenō detractōis. **¶** An̄ de inuido dñ iob. xxx. **¶** Frater fui drachonū et socius strucionum.

¶ Tertio similis est leproso/iude pditori et dyabolo. Lepros⁹ enī vellet q̄ null⁹ eēt san⁹ / et dyabol⁹ q̄ nullus esset bonus. **¶** An̄ dñ sap. ii. **¶** Inuidia dyaboli mors intrauit i orbē terrarū Judas tristat⁹ fuit de effusione

m vult vi
 no mēse vi
 vite suavi
 Effraim pa
 a die. i. sus
 ne.
 iter q̄nog.
 dat. i. sine
 flastici vi.
 vr: vnō de
 terno vbi.
 atores
 adnichilat.
 is. i. homie
 ue ē primo
 nes signum
 e gloiam
 remio. xli.
 re.
 rominey ad
 Lucō xlii.
 s⁹ enī ad io
 n colligit. q̄
 anitate enī
 e vulnerat
 occidit. Dec
 re sic de ho
 stis. p̄. al.
 bonū.